

Naročnina: doma na sküpní naslov mesečno 2 D., na posameznoga 2 Din. 50 par.

V inozemstvo mesečno 6 Din. Z M. Listom, M. Ogračekom i kalendarem letno 100 Din.

Plačati se mora bar mesečno naprej.

Stev. položnice 11806.

Rokopisli se ne vračajo.

NOVINE SLOVENSKE KRAJINE

Vredništvo v D. Lendavi hš. 67, uprava v Črensovcih, Slov. Krajina.

Cena oglasov: cela stran 800 Din., pol strani 400 Din. i tak niže. „Poslano“ i med tekstem vsaka reč 2 Din. Mali oglasi do 10 reči 5 Din., više vsaka reč 1 D. 50 p., i oglasna taksa posebi. Popúst po dogovori.

Pravi fundament dobre vlade ljudstva.

Velka francuska revolucija leta 1789. i kesneje znamenito revolucijonarno leto 1848. sta popolnoma preinačili tedaršnja Evropa. Nova doba, štera je zdaj nastopila, je ne prinesla človeštvi samo dosta novih iznajdb, ki so njemi nudile lejko življenje, liki je dala posamičnomi človeki i narodom mogočnost, da si po lastivnoj pámeti i voli naravnajo svoje življenje v družbi i državi. V človeškoj duši skrito zelenje po slobodi je bilo z nastopom nove dobe izpunjeno. Čas, gda so se narodje z veseljom zavüpali vladarom i njim prepúščali skrb za svoje dobro, se je približao svojem konci, narodje so dozorevali, moderni napredek njim je zmerom bole omogočavao i olajšavao skrb za življenjske potreboče. Narodje so začnoli vladati sami. V evrópskih državaj se je dovršo te razvoj z 19. stoletjom i v začetki 20. stoletja, gda so narodje prevzeli vladu iz rok dotedaršnjih vladarov i proglasili v državaj demokracijo, to je vladu ljudstva. Prehod je ešče dopunila svetovna bojna.

Ali krik po vladi ljudstva je ne ostao samo v političnom življenji, liki je bio vsigdar glasnejši túdi v gospodarstvi, v kulturnom i socialnom življenji. Rodile so se žele, štere so zahtevale izenačenje pravic i dužnosti v vseh življenskih pitanjaj. Komaj naj-novejša doba je dokazala, da je predpogoj vsakše vlade ljudstva znotrašnja dozorelost vsega naroda.

Demokracija — vlada ljudstva — žele od naroda, da čüti ne samo svoje pravice, liki túdi svoje dužnosti. Demokracija zahteva od vsakšega člana naroda puno odgovornost za dobro vseh. Že negda i ešče dnes najprlé i najsilnejše zahtevajo vladu ljudstva tisti, šteri pričakújejo od nove družabne ali državne vreditve zadostitev svojih lastivnih zelenj po moči i haski.

Prava samovlada naroda se more posvetiti edino iz iskrene vdanosti od svete pravice, iz požrtvovalnosti i lübezni do soseda. Demokracija je blagoslov samo te, če je ljudstvo prešinjeno s čütom odgovornosti za splošno srečo. Takša požrtvovalnost i vdanost svetovj stvari je ne dana ednako vsoj vnožici, a jo mora zagrabiti, če ma na najvišjih mestaj voditele napunjene s poštenostjov. S takšimi voditeli zraste ljudstvo v edno telo i istinsko vrši sodelüvanje i sodločüvanje ž njimi veliko delo za narodov dobrobit i narodovo lepšo bodočnost. Takša demokracija pomeni narodom pravo srečo i je najboljša šola plemenitih i močnih značajnih lüdi.

Zloraba demokratičnih pravic pa je narodna smrt. Prve krivice notrašnjih neredov v državi, neurejenosti v gospodarstvi i plitvosti düševnoga življenja trbe iskati v lüdeh, šteri se neščejo včleniti v narodovo telo, liki iščejo pod larfov nekše lažnive demokracije samo zadoščenje lastivnomi samolübjij, lastivnoj sebičnosti. Tem lüdem je ne zato, da bi vršili svoje delovanje kak člani naroda, liki zlorabljajo njegovo zavüpanje v to, da se zamorejo izživeti v svojoj osebi i zasledüvati svoje cile. Če zadobijo med ljudstvom takši lüdje premoč, mora preminoti vsakši čüti sküpnosti, narodni hasek pomali nadomestijo z zasebnim. Narod razpadne v dele i drobce i se zamore izživlati samo ešče v življenji ništernih. Samo velke zvünešnje prilike ga zamorejo združiti od časa do časa, njegovo pristno puno življenje pa mora hirati i vmirati. Takši narod je ne več sküpnost, njegovi glasi se samo ešče štejo, večina glasov šče zamagati s svojov četüdi pogrešenov mislijov, nad onimi, šteri ostanejo v službi istinske narodne sreče. To so sadovi zlorablanja demokratičnih pravic, da se širi razpad i

Svétek naših pokojnih.

Krščenike nas vseširov v življenji sprevája naša vera i naša Cerkev. Pri rojstvi nas sprejme s krstom, v življenji nam davle svoja svestva i nas druží pri božoj službi, po smrti nas s svojim blagoslovom pokople v blagoslovljeno zemló. S svojimi svétki nam davle Cerkev priliko, da se združimo z Bogom, ga častimo i dičimo; drugi svetki svécov nam da čast pa naše prošnje obračajo k syecom, da bi nam pri Bogi pomagali. Svetek vseh svécov pa je v čast vsem, ki so dosegnoli vekivečno blaženstvo. I s tem svetkom je združeni túdi den vernih düš, gda se spomnimo svojih dragih pokojnih.

Že den vseh svécov nas spomina na naše pokojne. Grobi so pred tem dnevom očiščeni, venci visijo na križaj i rože cvetéjo na grobáj. Na den vseh svécov obiskávlemo svoje grobe, procesija ide na cintor, večer pa ide mo na cintor, ki je ves v gorečih svečaj. Cintor je blagoslovljeni kraj. Zato se na njem dostája lepo oponášanje. Naš človek vsigdar z glave vzeme pokrivalo, gda stopi med grobe. Nadale se túdi dostája, da je cintor čisti, v lepom redi obdržani kraj; da okoli vélkoga križa na priliko ne raste divje grmóvje i da podreto kaménje i plot ne leži tam brez reda. Dužnost vesnic je, da skrbijo za lepoto svojih cintorov, ar de njim to samo v čast. Cintor ali pokopališče je zadnji dom naših pokojnih i bo túdi — naš zadnji dom. Kak ljudstvo svoje pokojne časti, tak kaže svojo izobraženost, svojo plemenitost.

Na te dneve, ki so posvečeni našim pokojnim, se spominamo vseh, ki so nam bili dragi, pa jih je Bog pözvao k sebi. Ob prvim se jih spominamo s svojov zahvalnostjov za vse, ka so nam v življenji dobra včinoli. Mogoče vse premalo mislimo na to, ka smo od drugih dobili . . . Ob drugim vreló prosimo Gospoda življenja i smrti, naj túdi naše pokojne pozove med svoje izebračne svece, da bodo njega vso vekivečnost vživali. Ob tretjim pa se v zatopenosti v skrivno vekivečnost zamislimo túdi v svoje slovó od sveta, ar ne vemo skritoga dneva, gda nas Bog pozove k sebi. Prosimo ga, naj nam pošle srečno smrt i naj nam dá miloščo, da pridemo k njemi. — Pomislimo v teh dnevaj Kristuša krála i Vseh svécov i Vernih düš: ka je življenje brez večnosti? . . . Ne je vredno živeti brez Bogá — zato se poklonimo njemi s prošnjov, naj se nam dá prav spoznati i naj nas kem bole pritegne k sebi. Vse svece pa prosimo, naj nam bodo priprošniki v toj želi.

razkroj, v gospodarstvi zavladajo mogočnejši i najbogatejši, v državi si delijo oblast samo ešče nepozvani politiki, v düševnom življenji šče zmagovati zaostanjenost i plitvost. Narodno blaginjo nadomesti zasebni hasek ništernih i njoj pravdna korupcija — nepoštenost.

Prava demokracija obstoji edino v tom, če se vsakši zaveda svojega članstva v narodnom telu i v službi vsega naroda vrši svoje pravice i dužnosti. Vnogoličnost narodnoga tela je stvorjena po naturalnih zakonaj i tej ne bode spreminila nikša človeška modrost. Narod je ne samo število lüdi z ednakimi pravicami i dužnostmi, je ne samo vnožina ednakopravnih članov, liki je živo telo, v šterom ma vsakši posameznik svoje mesto i svojo dužnost i pravico. Iz naroda je vsakši rojeni, v njem se hrani i izobrazüje, njemi ma darüvati svoje življenje. Drugi življenjski zakon je najmre to, da vsakše živo telo — tak túdi narod — končno izvrže vse, ka bi šteló biti samo zavira njegovomi razvoji. Trüdimo se, da najdemo pot iz zdajšnje zmešlavice misli i programov, poť v novo istinsko demokratično narodno življenje!

Kak so dobili delavci v Nemčiji dovoljenje, da smejo več Markov domo pošilati?

Izseljeniški odsek na socialnom ministerstvu ma jako dobroga šefa voditela v osebi g. Aranickija. Te gospod jako rad pomaga našim delavcom, je dober prijateo g. narodnoga poslanca dr. Klara i toga rad posluhne, ki se z celim srcem potegüjejo za naše delavce. Ve so Novine že več reči objavile, ka so sprosilí g. dr. Klar od g. Aranickija. Gda so naši v Nemčiji zdignoli pritožbo, ka ne morejo več kak 10 Markov poslati mesečno domo, so g. dr. Klar taki stopili v stik z g. Aranickijom i toga prosili, naj ide na roko našim delavcom, naj borze dela prošnjo podpira. I na njihovo

prošnjo je g. Aranicki napravó tisti stopaj, šteri jedini je mogo rešiti to pitanje. Penez iz Nemčije se je mogo pošilati samo potom tak zvanoga Kliringa prek Narodne banke v Beogradu. Če se Narodna banka ne zavzeme naših delavcov, nikdar ne bi dosegnola niedna prošnja toga, da bi se moglo malo več penez pošilati domo iz Nemčije kak dozđaj. A Narodno banko je pa najbolje napadao z svojimi prošnjami g. Aranicki. Te je z temi dosegnó, da je podravnatel Narodne banke g. Belin stopó v stik z nemškimi krogi i tak dosegnó to olejšavo pri pošilanjí penez, kak smo v zadnjój številki objavili

Našoj ženskoj mladini!

V nekšem francuskom listi je bio pred par tjedni objavljeni dukši članek od dveh deklin slovenskoga pokolenja i imena, šterivi sta pred leti odišli v tújino za krühom, po letaj poštene službe pa zajšle na krivo pot i jih je končno sodnja sodila zavolo tolvajije i vlačügarstva.

Dekline naše krajine! Odišle ste od doma z maternim polübom i očinskim blagoslovom pune vere i vüpanja. Odkritosrčne i prekipevajoče lübezni v svojoj dekliskoj düši ste prišle v mesto, pune laži, prevare i skažljivosti. Vervale ste vse vsakšemi, zato ar ste mislile, da so vsi tak čisti, kak vaše düše. Kakše razočaranje! Zapelivci, krvocecalci vaših mladih življenj so vas zapelali i pogübili. I zdaj? — Gde naj iščete pomoči? — Zapelivci so vas zavrgli kak iztišnje citrono, domo ne vüpate, ka naj delate? Obvüpi vas žene v mrzle šümeče valove ali nepoštenomi življenji v naroče.

Tüjina, kelko slovenske mladine si nam pogübila? I ešče zmerom iščeš i trgaš nove žrtve. Pogüblaš našo žensko mladino!

Naša slovenska mati, ali si zato rodila hčerko? Si zato trpela? Deklica, zakaj odhajaš od nas v gobec smrti? Te ne genejo skuze matere, očé, bratov i sester? . . . Ostani i ne hodi! Ešče je na našoj slovenskoj zemli túdi za tebe prostora i krüha.

Ka dela komunistična Rusija v zvünešnoj politici

V zadnjem časi je opaziti, da se bolševiška Rusija vmešava v svaje ali so tej evrópskoga ali pa mednarodnoga značaja i to na takši način, šteri bi na sveti lahko napravó velke i dalekosežne zapetlaje. V toj zvezi najomenimo dva takšiva dogodka zadnji čas.

Anglija i Francija sta pozvale kre Ženevskoga jezera konferenco sredozemskih držav z namenom, da odstranita „morsko razbojništvo“, t. j. vničüvanje ladij po neznanih napadalcaj. Na konferenco je bila túdi pozvana Rusija, Italija i Nemčija. Ešče pred sestankom pa je Rusija ostro obdužila Italijo morskoga razbojništva, posledica toga je bila, da sta Italija i sküpnó Nemčija odpovedali sodelüvanje na konferenci. Tak so brez Italije i Nemčije sklenoli, da bodejo francuske i angleške ladje vršile kontrolo

na Sredozemskom morji, Rusija pa je izjavila, da bode svoje interese štütüla sama s svojimi pripomočki.

Velika ruska država meji túdi na Kitajsko i na Velki ocean. V svajo med Kitajskov i Japonskov se vmešüje túdi Rusija, štere ladje so zaplenile že vekše število japonskih ribiških ladij. Ešče bole se pa Japonci bojijo bolševiške ruske pomoči na sühom i sovjetskih letal na glavno mesto Japonske Tokio. Dozđaj so v Moskvi odklonili že drugo japonsko protestno noto, zavolo toga so Japonci jako razburjeni.

Iz toga se vidi, da je svetovno ozračje prenasüčeno z eksplozivnov snovjov i da bi zamogla edna sama velesila zanetiti požar, kakšega zgodovina ešče ne pozna!

Junaška deklina rešila Najsvetejše v Španiji.

Kda so bele španske čete zasedle kraj Riano de Ibio, so rdeče čete bile šče skrite pred krajom na poli ino so strelale v kraj. Ali komaj so se prikazale prve čete belih, že njim je prišlo proti nekaj žensk. Med njimi je bila edna, ki je bila jako mlada i bleđa. Kda se je ta približala španskim vojakom, je potegnola iz prs najprve rdeče-žuto špansko zastavo. Poveljniki küšnola roko, nato ga prosila, naj taki pozove vojaškoga dühovnika. Poveljniki

pa njoj je odgovoro, da to zdaj ne mogoče: „Vütro pa že bo darüvana vojaška sveta meša!“ Deklina pa ne henjala, nego je šče naprej prosila, rekoč: „Morem dobiti dühovnika, šteromi morem izročiti Najsvetejši sakrament!“ Sirotica je med rdečov strahovladov skrila Najsvetejše, zavolo šteroga je bila zmerom v smrtnoj nevarnosti od komunistov i zdaj je Najsvetejše dala nazaj dühovniku. Junaškoj deklini so rdeči vmorili túdi očo.

Domača i svetovna politika.

Poslanci narodne skupščine i senatori so si izvolili novo predsedstvo. Novi predsednik skupščine je narodni poslanec Čirič, štiri je tudi dozdaj bio predsednik. Pri volitvah je dobila veliko večino vladna stranka J. R. Z. Tak tudi v senatu.

Velki kongres mladine JRZ. Preminočo nedelo 24. okt. je bio veliki kongres mladine JRZ v Beogradu. Na kongres je prišlo veliko število ljudi iz cele države. Na kongresi je gučao ministerski predsednik i zvunešnji minister dr. Milan Stojadinović i več drugih ministrov. Tudi Slovenija je bila v velkom številu zastopana.

100 dinarski bankovci ostanejo v prometu. Narodna banka je zvedila z več strani, da nešterni odklanjajo bankovce po 100 Din. z napisom „Narodna banka kraljevine Srbov, Hrvatov i Slovincov“ i z datumom 30. novembra 1920, ar je te bankovec prej zastaro. Narodna banka obvešča občinstvo, da toga bankovca ne bode vzela iz prometa i da majo tej stotaki, prav tak tudi stotaki z napisom „Narodna banka kraljevine Jugoslavije“ i z datumom 1. decembra 1929. šče zmerom popuno zakonito vrednost. Zednim obvešča Narodna banka javnost, da je v prometu zvün imenuvanih bankovcov po 100 Din. tudi šče predbojniški bankovec Privilegirane narodne banke kraljevine Srbije po 100 Din z datumom od 5. januara 1905. i da je samo te stotak sklenjeni vzeti iz prometa. Zadnji rok za njegovo zamenjavo pri Narodnoj banki je 22. julij 1938.

Bolgarske ženske so si pridobile volilno pravico. Novi bolgarski volilni zakon priznava ženskam volilno pravico. Ravnotak tudi vsem moškom, štiri so dopunili 20 let.

Strahote v Španiji. Nizozemska kniga nam prikazuje prave številke krvave boje v Španiji. Od julija 1936. do maja 1937. je bilo v samom Madridu vmorjenih 63.200 oseb, število vsej vmorjenih v celoj državi cenijo na 600.000 oseb. Od tej je duhovnikov 16.750, v devetih pušpekijaj so porušene vse cerkve, indri većinom požgane. Krvoločnost komunistov kažejo sledeči slučaj: V Kartageni so 170 Francovih oficirov zvezali i vrgli v morje, v Posadasi so prisili redovnice, da so raztrgane i nage šle pred mladimi komunisti. Ešče so druga hüdodelstva, štira se ne dajo opisati. — Dokaz so za to, kak na mestu je bio klic španskih nadpušpekov i pušpekov, štiri so v julijskom pismi celi katoličanski svet opomnili na strahote španske boje i na protiversko delovanje španskih komunistov.

Zastopniki 9 veslesil se bodejo razgovarjali, kak naj kaznujejo Japonsko, ar je kršila takzvani wachingtonski sporazum, gda je vdrla v Kitajsko. Sestanek bode najhitrej v Londoni. Zastopane bode države — podpornice sporazuma, štira so: Anglija, Francija, Italija, Nizozemska, Belgija,

Portugalska, Bolivija, Meksika, Amerika i Rusija. Na konferenci pričakujejo odločen nastop Amerike. Italija najhitrej ne bode prišla na konferenco, čeravno je tudi pozvana.

Francija. Francuska vlada se težko bori za ozdravljenje gospodarstvih prilik i proba razveljaviti ništerne socialno-politične odredbe. Napovedala je tudi boj špekulaciji, štira šče frank ešče bole razvrednotiti.

Pol milijona ljudi pred Šanghajom. Pol milijona vojakov se bori pred Šanghajom na življenje i smrt. Borba, štira se je začela, je jako srdita, posebno od strani Kitajcov. Japonci ščejo pretrgati kitajsko fronto i tak zmagati nad Kitajci.

Odločne reči v Ameriki. Ameriški prezident Roosevelt je meo veliki govor, šteroga glas je šo po celom sveti. Gučao je od španske i japonsko-kitajske boje. Povedao je, da svet ide na nevarno pot. Kršijo se mednarodne pogodbe i obveznosti, zato več nega nikšega mednarodnoga reda i nikšega zavüpanja med narodi. Bojne se začenjajo brezi napovedi, v njih se vmarja civilno lüdstvo, žene i deca. Na morji brezi vsakšega vzroka napadajo podmornice druge ladje. Zato se položaj v sveti tak poslabšao, da so države, štira ščejo živeti s svojimi sosidi v miri i prijateljstvu, v skrbi. Zato je potrebno, da se mirolübnne države združijo i nastopijo proti kršitvam pogodb.

Velki sprejem francuskih oficirov. Pred par dnevi je na najlepši način sprejela Ljubljana francuske oficire, štira so na potüvanji v našoj državi. Iz Ljubljane so odpotüvali v Zagreb i nato v Beograd.

Židovski škandal v Belgiji. Belgijski listi poročajo, da je ministerski predsednik Van Zeeland odstopo z vsemi člani svoje vlade. Vzrok odstopa njegove vlade je, ar so ga po nedužnom obdužili za milijonske tatvine, štira je napravao židovski bankar Julij Barmač, za štira je prej min. predsednik že prve znao. V Belgiji vsi brez izjeme izražajo žalost, da je mogeo odstopiti takši odlični državnik, ki s celov stvarjov Barmatovoga škandala ne meo niti piknjice opravka i štira škandal ga tudi ne prizadene. Židovska parovnost je jako gibčna.

Bolševizem v Španiji propada. V okolici Asturije so komunisti popunoma pregnani. Od začetka ofenzive proti Asturiji so bele čete vlovile 134.000 vjetnikov. 23.000 komunistom se je posrečilo s 17 menšimi ladjami preplavati na Francosko, kde jim je policija vzela 8000 pušk, 50 mašinskih pušk i vno go streliva. Vzela njim je tudi 75 milijonov frankov v španskih i v drugih vrednostaj. Preminočo soboto se je vdalo 15 000 rdečih z 12 letali i z vnoгим skladiščom bomb. Prve ali sledi se vsi komunisti v Španiji vdajo belim v roke, ar beli so v velkoj premoči.

nje speljati na kriva pota. Na drugi strani pa si moramo prizadevati, da bode postala naša katoliška načela tista, ki bodo odločevala v javnem i zasebnem življenju.

Le na ta način, da se katoličani zavedamo odgovornosti, kijo imamo do sebe, do bližnjega in do družbe ter postanemo v tem smislu delavnejši, bomo zajezili povodenj pogubnih zmotnih nauk, ki danes preplavljajo svet in mu prinašajo zlo in nesrečo.

Naša dolžnost naj gre v dveh smereh: 1.) delo v nas samih. Skrb posvetimo naši samovzgoji in naši izobrazbi. 2.) Delo na vzven. Tu si mislimo naš vpliv na bližnjega in okolico.

Največji uspeh človekov v življenju je gotovo ta, če je človek sam v sebi urejen. Moti se, kdor misli, da je vzgoja naša naloga le v šolski dobi. Nikdar ni človek dovolj dober, dovolj plemenit, dovolj popoln, dovolj vzgojen.

Fantje, člani fantovskega odseka se morate vzgojiti v dobre in odločne katoličane in v narodno zavedne in zveste državljane. Postati morate borbeni stražarji in branitelji vseh dragocenih svetinj, ki so nam jih zapustili predniki. V dosegu tega cilja je po-

SOBOTA.

Martinišče. Hüdobija vsikdar bole narašča. I mladina je vsigdar v vekšoj nevarnosti. Posebno nasprotniki sv. vere iščejo, kak bi dobili mladino za sebe. Zato je tudi vsigdar bole potrebno, da se naša mladina vzgoji v katoličanskom duhi. Martinišče je prenapunjeno, drugih katoličanskih zavodov pa tu v Soboti nega. Zato so se odločili, da po načrtih spopunijo zavod i prizidajo novo kapelico sv. Martina i tak bo polovica prizemla prostoga za vzgojo mladine. Martinišče stoji že 13 let. Pet let je bilo v Cvetnoj vulici i v staroj šoli pri farnoj cerkvi. Zdej je pa že deveto leto v novom Martinišči. Kelko smo mogli, smo tudi zbrali podatke naših bivših gojencov iz prvih šestih let i izkazuje, da je izšlo iz toga zavoda: 11 duhovnikov i 8 bogoslovcov za Lavantinsko pušpekijo, 7 klerikov za salezijansko družbo, 1 salvatorijanec, 1 kapucin, 1 frančiškan (zadnji trije kleriki). Vseh gojencov v teh 6 letaj je bilo 132. Od teh je vmrlo 8. Največ jih je na univerzi — vseučilišči. Nekaj jih je pustilo včenje i so se vrnoli na svoj dom. Nekaj smo pa ešče ne mogli ugotoviti, kde so. Tudi lahko mirno trdimo, da so vsi — zvün ednih 4 ne — zavedni katoličanci. Teda je Martinišče svojo dužnost dobro spunjavalao, zato pa prosimo vse, ki količkaj premorete, priskočite na pomoč našemi siromaškomi zavodi, da se bo lahko razširilo to zvezdece i bomo lahko dali šče vekšemi številu naših dečkov mogočnost, da se dobro vzgojijo. Srce Jezušovo naj blagoslovi vse darovnike i njihove družine za vsakši, tudi najmenši dar. — *Salezijanci.*

Sobočki srez dobi dva šolskiva nadzornika. Prosvetni minister je odločo, da se zdajšnji sobočki srez deli v šolskom pogledi na dva dela; to je I. in II. sobočki šolski srez. — Pod I. sobočki šolski srez spadajo sledeče šole: Andrejci, Domanjšovci, Fokovci, Kančovci, Križevci, Mačkovci, Martjanci, Moravci, Moščanci, Prosenjakovci, Puconci, Sebeborci, Tešanovci, Vuča Gomila, Gor. Petrovci, Stanjovci, Adrijanci, Šalovci, Hodoš, Vel. Dolenci, Markovci, Budinci, Ženavije i Sobota. — Po II. sobočki šolski srez pa spadajo sledeče šole: Bakovci, Bodonci, Brezovci, Cankova, Dol. Slaveča, Fükšinci, Gederovci, Gerlinci, G. Lendava, G. Slaveča, Kramarovci, Krog, Kruplivnik, Kupšinci, Kuzma, Pečarovci, Pertoča, Predanovci, Serdica, Strukovci, Sv. Jurij, Šulinci, Tišina, Trtkova i Vidonci. Sedež obeh šolskih nadzornikov bode v Soboti. — Vüpjamo se, da bode drugi šolski nadzornik sin naše krajine, šteromi bodo dobro poznane naše razmere i bo v popunjoj meri dobro i pravično zastopao interese naše krajine *To je žela cele Slov. krajine.*

Občni zbor „Prekm. muzejškoga društva“. V nedelo 24. okt. se je vršo občni zbor „Prekm. muzej-

škoga društva“ v Soboti. Na občnom zbori so bila poročila odbornikov i volitve novoga odbora. Većinom je bio izvoljen stari odbor s predsednikom prof. Vilko Novakom, edino sta prišla ešče v odbor prof. Viktor Smolej i Jožef Maučec. Mlado društvo se z vsov lübeznejov trüdi spoznavati našo preteklost — zgodovino i naše velke može, štira so vse svoje življenje žrtvovali za napredek i dobrobit svojega lüdstva. Da bode društvo z vekšim uspehom delalo, je potreben prostor, kama bo društvo lahko spravilo vse tisto, ka nas spomina na našo preminočnost, vüpjamo, da društvo tudi naskori dobi takši prostor, kak je oblübo društvi njegov preglednik, predsednik občine Sobote g. Hartner.

Oča od sobočkoga profesora so se smrtno ponesrečili. Pred nedavnim se je zgodila žalostna nesreča blüzi Bleda, najmre tovorni avtomobil je zavozo v voz. Pri toj nesreči sta bila dva mrtviva i več ranjenih. Med mrtvimi so bili tudi oča od profesora g. Kunstelj Vinka iz Sobote. Pokojni so bili dober katoličanec i bivši župan v občini Gorjé pri Bledi. Bog njim bodi smileni, g. profesori pa naše globoko sožalje!

Ka poročao „Slovenec“. „Slovenec“ piše z dne 17. okt. t. l. sledeče: „Obsojeni so bili pred okrajnim sodiščem v Soboti trije člani Sokola, vsakši na leto dni zapora pogojno i 300 dinarov odškodnine, ar so organizirali napad s koli i noži na člane fantovškoga odseka v Soboti“.

Uredba od organizacije strokovnih nadaljevalnih šol. 10. okt. so Novine prinesle pod Sobota sledeče: „V Soboti majo dva tečaja. Eden tečaj je za obrtne vajence, a drugi pa za trgovske vajence. Oba tečaja se vršita ločeno. Čüдно se nam pa vidi, da tečaj za obrtne traja 9 mesecov, a tečaj za trgovce pa samo 6 mesecov. Ali nam ne bi mogla dati odgovora nato obrtna ali pa trgovska zadruga v Soboti? Ali je zakon ne za vse ednaki?“ — Na to našo notico smo dobili zdej pojasnilo, štira nas v punoj meri zadovolji. Uredba od organizacije strokovnih nadaljevalnih šol, štira je izdalo ministristvo za trgovino i industrijo I. br. 39880/N. ad. 14. nov. 1934. čl. 2. pravi sledeče: 1. Strokovne nadaljevalne šole se otvorijo, če je v občini ali v okoliši nad 50 vajencov; 2.) če je 25 - 50 se naj otvori tečaj; čl. 11. nadalje pravi, da je najnižše štev. vüčencov v razredi 20; čl. 16. pa določa, da majo začasni strokovni tečaji samo 1 razred i šolsko leto traja pa 6 mesecov i to od dneva 1. oktobra do konca meseca marca. Ar v Soboti nega nad 50 trgovskih vajencov, nemre biti šola, ar pa tudi nega 25 do 50 trg. vajencov, niti ne bi mogeo biti tečaj, liki bi se morali trgovski vajenci priklüčiti obrtnoj šoli. Da pa obstoji vseedno poseben trgovski tečaj, je pa to dovolila banska uprava na želo trgovcov samo izjemoma. — Telko za javnost, da ne bode mela napačne sodbe.

Moderni ameriški siromacije.

Angleška policija poročao, da je v Zedinjenih državaj okoli 25 000 siromakov, ki majo vsakši svoj auto. Do njih pridejo na te način, da na takzvanih cintoraj — pokopališčaj za automobile zbirajo nepoškodovane dele i je sestavijo v nove voze.

Kmetje sredi Pariza.

Sredi kamenitoga pariškoga morja se nahaja kmetija z njivami, kravami, perutninov i vsem, ka spada k njej. Lastnik je nekši Terrise, kmet, da njemi nega para po celom Parizi. Poleg njega obdelüjejo ešče štirje drugi gospodarje svoje kmetije sredi mesta i se ne dajo premotiti po mestnom šümi. Parižani so nekaj časa te kmete gledali zaničljivo, zdej pa z veseljom vodijo tühinca — kak izletnike k tem najlepšim zanimivostim modernoga velemeta.

Govor zastopnika mariborske podzveze FO na ustanovnem občnem zboru fantovskega odseka v Beltincih.

Ko ustanavljamo fantovski odsek v Beltincih, se mi zdi primerno, da povem pri tej priliki par misli.

Če ste kdaj razmišljali o razmerah, ki danes vladajo na svetu, ste opazili nešteto novih pojavov, da se je marsikaj izpremenilo v navidez prav kratkem času.

Življenje je postalo dandanes precej drugačno, tako v mestih, kakor tudi na deželi. Če primerjamo današnje razmere z nekdanjimi, vidimo, da se je spremenil način življenja — zlasti pa opazimo, da je dandanes posameznik veliko bolj odvisen od ostale družbe, kot je bil nekoč. Tega pojava, da postaja vpliv družbe in okolice na človeka vedno večji in močnejši, mi nikakor ne smemo prezreti. Nasprotno: zelo pozorni moramo biti nanj. Na eni strani si moramo prizadevati, da postanemo toliko razumni, previdni in samostojni v mišljenju, da bomo znali vedno presoditi kaj je prav in kaj ne, da nas tako ne bo moglo javno mne-

trebna brezpogojna pokorščina in disciplina nasproti društvenim pravilom in poslovniku.

Fant, ki hoče dobro in vestno vršiti dolžnosti stanu, v katerem deluje, mora skrbeti, da je zdrav, krepek, odporen in močen. Bolan in slaboten človek je nadloga samemu sebi, nadloga pa tudi svoji okolici. Podlaga našemu zdravju je: voda, zrak, sonce in gibanje. Redna telovadba in razni športi krepijo naše telo. Prav gotovo bo vsak član odseka redno in z veseljem obiskoval telovadne ure. Le večša telovadba da telesu ono gibčnost in prožnost, ki je kras in mik vsakega mladega fanta. Vendar pa ne gojimo telovadbe in raznih športov le radi njih samih — ne samo radi raznih tekem in rekordov v pretirani meri, da bi ob njih pozabili na duševno izobrazbo. Telovadba je in mora biti le sredstvo, da si krepimo telo, nikoli pa ne sme biti sama sebi namen. V teh smereh naj se giblje delo odseka, ki naj prinese nov polet fantovskemu življenju v naši fari.

(Predvsem pa mora biti zdrava duša, ki jo v zdravju obdrži samo gosta spoved z vrednim svetim obhajilom. — Vr.)

SLOVENSKA KRAJINA.

Naročnikom na znanje. Vrednik Novin, g. Klekl so bili eden mesec pri morji, kde so si oslabšano zdravje krepili. Vsa pisma, ka so prišla v ednom meseci na njihov naslov, so ostala doma nerešena. Zdaj, ka so se vrnili domo, se začnejo ta pisma rešavati. To vzemite na znanje vsi, ki čakate od njih kakši odgovor.

Na znanje obiskovalcom vredništva Novin i Marijinoga Lista. Vsem tistim, ki mate kakši poseo na vredništvu Novin i Marijinoga Lista v Črensovcih šte. 9., se naznanja, da se sprejmete samo od 8 do 10 vüre vsaki den, kesnej ne i popoldnevi tüdi nikdar ne. To pa zato, ka dve vüri vse stranke lejko opravijo svoj poseo, ob drugim pa zato, ar je na uredništvu teliko dela, ka se to z nepotrebni obiski ne sme motiti zvün določenih vür.

Navuk za tretjired sv. Frančiška je dnes tjeden v Črensovcih, nov. 7. po večernici. Večernice ob 2.

Beltinci. Pred letom dni smo si ustanovili Prosvetno društvo, v šterom naši dečki z velikim veseljom delüjejo; preminočo nedelo pa smo si ustanovili „Fantovski odsek“, v šterom se bode naša mladina düševno i telovno vzgajala. Občni zbor je odpro zastopnik Mariborske podzveze g. ing. Nežima, ki je pozdravo zastopnika Ljutomerskoga okrožja č. g. Pečara, kaplana i č. g. Škrabana, kaplana iz Sobote. Nato je prevzeo reč g. Škraban, šteri nam je v lepom govori po-

vedao glavne smernice prosvetnoga društva i pozvao nas vse, da se naj organiziramo v tom društvi. Za Škrabanom je gučao zastopnik okrožja iz Ljutomera g. Pečar od velikoga moža J. E. Kreka i od prosvetno-kulturnoga dela med Slovenci. V odbor so bili zvoljeni: za predsednika g. Casar Viniko vučiteo iz Gančan, vaditela za telovadbo g. Kosi i g. Pintarič, za tajnika g. Antolin, za blagajnika č. g. Štrukovnik. Bog živi naše delo!

Dr. LUKMAN BRANKO,

banovinski zdravnik pri GRADI (v G. Lendavi), se je preselo v svojo novo hišo, kde redno ordinira. Vsakši delavnik popoldnevi od 13 do 14 vüre zdravi zobe.

Črensovci. Na Rafaelovo nedelo 24. oktobra je melo Prosvetno društvo v Črensovcih lepo prireditev, nä štero je prišlo velko številu ljubitelov naše mladine i naših v tujini. Na sporedi je bila kratka igra i deklamacije pa govor, šteroga je meo gimnazijski ravnateo g. Ivo Zobec iz Sobote. V svojem lepom govori je med drugim povedao od komunizma i fašizma, šteriva sta oba nasprotnika pravoga krščanstva.

Beltinci. 17. okt. je bio v našoj prosvetnoj dvorani nastavljeni tiskovni odsek. Namen odseka je, da širi dobro časopisje i pobija slabo. — Preminočo soboto je bila na našoj postaji protiplinska razstava. Razstavo so si ogledele vse šole i vekši deo prebivalstva.

PO DOMOVINI.

Divja svinja raztrgala kmeta. Pri vesnici Veliko selo blüzi Brčkoga so organizerali kmetje lov na divje svinje. Neki kmet je čakao sam za grmom divjo svinjo i rejsan se pokaže velka svinja, štera se je zagnala naravnost proti kmeti. Kmet je mislo včasi streliti, liki pükša njemi je odpovedala. Divja svinja je navalila na kmeta i ga raztrgala, gda so prišli njegovi tovariši, je že bio kmet mrtev, pač pa so strelili svinjo, štera je vagala 300 kg.

Pastir na roglajbika. V nekoj vesi v Slov. goricaj je gnao 11 letni hlapec na pašo živino. Med živinov je bio tüdi bik. Bik se je samo ednok zagnao proti pastiri, šteroga je vrgeo na zemlo i začno ga je pehati z roglami, že skoro na pou mrtvoga so ga rešili i ga odpelali v bolnico.

Na Dravskom poli gori. Kak vsakše leto, tak tüdi letos, skoro vsakši tjeden gori na Štajerskom, posebno dosta ognjov je okoli Ptujja. Što dela velko škodo siromaškim kmetom, je ne znamo, vüpajmo pa, da bode zločinec naskori prišao v roke pravice.

Cigani odnesli 55 črevlov. Ciganske bande postajajo tüdi v Beloj krajini zmerom bole nevarne. Tak so pred par dnevi cigani vdrli v vekšo trgovino v Črnomli i odnesli iz trgovine 55 črevlov i vnogo drugoga blaga. Orožništvo je zdaj že zasledüje i se cigani nahajajo v sosednoj gošči. Oboroženi so cigani tüdi z vojaškimi pükšami.

Vlom v občinsko pisarno. V Poljanaj nad Škofjo Lokov je bilo pred nekaj dnevi vlomeno v občinsko pisarno, štera je v gasilskom domi i v šterom nišče ne stanüje. Tolvajso razdrli steno i vdrli v pisarno; iz štere so odnesli 8.000 Din.

Kelko smo pokadili v našoj državi. V vsoj državi smo lani pokadili 5 i pol milijona cigaret, 40 milijonov cigarov i nad 3 i pol milijona kilogramov tobaka.

Zborovanje katoličanskih püšpekova v Zagrebi. Vsi katoličanski püšpeki Jugoslavije so te dni meli v Zagrebi svojo konferenco, gde so se razgovarjali od stanja katoličanske cerkve v Jugoslaviji i vse ka je v zvezi žnjov.

ski narod, ga vmarja, podira cerkve, oskrunjavle grobe i vse ka je svetoga i vernoga. — V Nemčiji divja Hitlerov kulturni boj proti krščanstvi i veri. — Tam v dalnoj Aziji se zdigavle v oboroženoj sili japonski militarizem proti 450 milijonskomi kitajskomi narodi.

Pa ne gradi samo na pozorišči mednarodnoga i meddržavnoga življenja svojo razdiralno moč te tmični düh luciferskoga sovraštva. Globoko posega tüdi v telo narodnoga i državnoga življenja. V izkoriščanji gospodarskih neprilik i po njih povzročenoga siromaštva velikih delov delavnoga lüdstva seja i neti razredni boj po židovskih agentaj i tak pripravla pogübo celotnoga narodnoga i mednarodnoga gospodarstva. V državnom življenji se skriva za različne strankarske programe i pokrete i spreminja nekda močne i zdrave države v taborišča skrite državlanske bojne. S svojov razdiralnov močjov posega v vse oblike družabnoga življenja ta notri do slednje odločilne celice — v družino, da po sebičnosti i kratkovidnosti očov i mater v klici zagifta i vniči narodovo rast i bodočnost.

I mladi rod — mladina, štera zdaj raste v toj razburkanoj dobi, si išče nove poti. Ali zmešnjava modernoga časa njemi zatirava pogled na Boga. Rad bi prišeo do pravice pa jako težko je biti njemi glasnik i borec v denešnjem časi, gda milijoni pokorno slüžijo zmešnjavi. Preveč kmič-

Kelko novinarov je v Zagrebi? V Zagrebi je 153 rednih, 52 pripravnih i 202 izrednih novinarov. Po poklici je največ profesorov i pravnikov, dokeč so drugi poklicni v menšom obsegi zastopani.

Težka automobilska nesreča. Blüzi Bleda na Gorenjskom se je pred nedavnim pripetila težka automobilska nesreča, štera je zahtevala dve smrtni žrtvi. Najmre tovorni automobil je zavozo v voz ravno te, gda se je mislo ogniti vozi. Auto i voz sta punoma razbita. Dve osebi mrtvi i več ranjenih.

13.259 lüdi brezi dela. Po poročili osrednje uprave za posredovanje dela v Belgradi, je 1. oktobra t. l. na vseh javnih delovnih borzaj bilo prijavljenih 9.397 nezaposlenih delavcov i 3.862 delavk, vküper 13.259 oseb.

Bivši župan zbežao v Albanijo. Iz Kukuša blüzi Prištine je zbežao v Albanijo bivši župan Šaban Redžepovič. Prek meje ga je pelao njegov sin, šteri že dugo časa žive v

PO SVETI.

Italijani iščejo po Abesiniji zlato. Že leta 1902. je odkrio Italijan Prasvo bogato najdišče zlata i zlatine, liki do dnes je ešče to bogato najdišče ne izrablao, ar je ne meo zato tehničnih priprav. Abesinija mora v svojoj zemli skrivati jako dosta zlatoga zaklada, ar se večkrat pripeti, da eden ali drugi domačin prinese zlate grüde na trg za odati. Žadnje čase se pa na vso moč trüdijo italijanski strokovnjaki, da zlato, štero pokriyle abesinska zemla, spravili na svetlo i tak bar mali deo krili svojih ogromnih izdatkov, štere so meli pri svojoj bojni v Abesiniji.

Najstarejše novine na sveti. V kitajskom mestu Pekinj, šteri se zdaj zove Peiping, izhaja list, šteri je najstarejši na sveti. List je prvikat izšeo leta 1100 po Kristuši i je bio duga stoletja narodno glasilo kitajskoga glavnoga mesta Peking. List nosi naslov „King Pao“. Vendar te list je ne izhajao v obliki novin, kak zdaj izhaja, liki v obliki knige. Ta kniga je obsegala 12 listov, dugih po 15, širokih po 10 centimetrov. Vsakša stran je mela po 7 stolpcov, vsakši stolpec pa po 14 vrstic. List je bio ovit v zuckasti ovoj. Počasi se je pa list spreminjao tak, da zdaj izhaja kak vsakše moderne novine.

Ciganska šola. V vogrskom Temišvari so odprli šolo za cigane. Zgla-silo se je 150 dece. Ciganska deca so prihajala v šolo strašno zamazana i zanemarjena, tak da je bilo šolsko vodstvo prisiljeno, da vzeme kak dnevno prvo vüro: kopanje. V začetki so deca kazala velko bojazen pred vodov, zdaj se pa že jako veselijo dnevne kopeli i tak prihajajo k včenji čisti i sveži.

Albaniji. Pravijo, da se je bojao, da bi prišeo pred sodišče zavolo poneverbe občinskoga premoženja.

Prvi prostovolec za Kitajsko. V Slavoniji žive nekši Vljako Miljanov, po rodi Bosanec, šteri je bio v svetovnoj bojni ruski vjetnik i tak je prišeo tüdi na Kitajsko, gde je preživo nikkelo let kak delavec, komaj pred 10 leti pa se je vrno domo. Gda pa je zdaj zvedo za bojno med Kitajci i Japonci, se je včasi odločo, da bode šo na pomoč Kitajcom. Ma že vse priprave, samo penez za pot nema.

Slovenski klub v Sarajevi bo obhajao 40 letnico. Znano je, da smo Slovenci raztepeni na vseh krajih sveta: Povsedi smo zastopani, kak skoro v vseh Evropskih državaj, tak v Ameriki, Afriki, Aziji i Australiji. Tak so tüdi Slovenci raztepeni po vseh delaj Jugoslavije. V Sarajevi i v Bosni je Slovincov 2000, šteri majo svoje društvo, ki bo naskori obslüzavalo svojo 40 letnico ustanovitve.

Katoličanska cerkev na Japonskom i Kitajskom. Dokazano je statistično, da pokristjanjenje izhodnih dežel z vsakšim letom napredüje. Na Japonskom je katoličanske vere 150.000 vernikov, lüteranov je tüdi približno telko. Kitajcov je okoli tri milijone katoličancov, nikkelo menje, kak milijon je lütranov. Zanimivo je, da je kitajski general Čangkajšek odločen katoličanec i da svojo vero očitno izpovedüje. Tüdi ostali katoličanci na izhodi priznavajo svojo vero menje v reči i bole v djanji. Med tem pa Evropa ne, čeravno je tak velko številu krščenikov, ar je njihovo krščanstvo razvidno skoro samo ešče iz krstnih listov.

Zbesneli cigani v Rumuniji. Prebivalci Cluja v Rumuniji so doživeli velko razburjenje. V nekšem ciganskem taborišči zvüna mesta so zbeževali vsi cigani na steklini i so začnoli napadati svoje soside. Lüdje so pred cigani bežali v hiže i so ne vüpali iz njih, dokeč so ne žandari spravili cigane v posebno bolnico, gde jih je vekši deo vmrlo v največkih bolečinaj. Oblast je tüdi odredila, da se morajo vničiti vse živali, štere so meli cigani pri sebi.

Mrtvecom jemléjo krv. Rusoski zdravnik je prej znajšeo, da vzemejo mrtveci krv i jo dajo betežniki i na te način je že zvräčo 130 betežnikov.

Vajenca

z bolše hiše sprejme

Kološa Janez, čevlar
v Soboti, Cvetna u. 5.

Hvala Bogi, vsi znaki kažejo, da je velki deo slovenske mladine v velikom tabori, v tabori človeka, šteri ma samo edno smer, ki je prava; samo edno načelo, iz šteroga zajema prava navodila. I to načelo, draga mladina, je tisto, šteroga nam da moč višja od nas zemlakov, tista največša i najpravičnejša sila, štera obvarje celotno brezkončnost i nas, njeni mali deo. — *To načelo — je krščanstvo, a zakonodavec — Bog.*

Da, slovenska mladina, ostane v tabori, šteromi kralüje i šteromi je zakonodavec Bog, ravno v denešnjem časi, gda meče ogenj svoje strašne sence tüdi na našo slovensko zemlo i na svoj način sili slovensko lüdstvo k notranji odločitvi: *tü živo krščanstvo, tam mrtvi, pohlepni materializem, zavit v razne komunizme i nacionalizme*, se organizira i zbira v krščanskoj prosveti. Tak se po vsoj slovenskoj zemli den za dnevom rodijo i rastejo med slovenskov mladinov nova prosvetna društva i novi „Fantovski odseki“.

Dokeč bo te veseli pojav — ta živa gonilna sila düha v našem slovenskom narodi i v našoj slovenskoj mladini, tak dugo se nam ne trbej bojatai nikoga: *ne komunizma i liberalizma, ne narodnoga pogina — bode vse kšenki, mi smo i ostanemo katoličanski Slovenci!*

Tüdi Ti, draga strehovska i kobiljanska mladina, si na denešnji den ustanoviš svoje prosvetno društvo, —

(Goyor g. prof. Joško Maučeca, ki ga je meo ob priliki ustanovitve Fantovskoga odseka v Strehovcih.)

DRAGI BRATJE, PREDRAGA MLADINA!

Hüdi düh, düh sovraštva, düh razdiranja i needinosti, düh licemerstva i laži napunjavle denešnje dobo, — dobo 20. stoletja. Kak krvoločni tiger hodi po našoj zemli i išče svoje žrtve. V najrazličnejših oblekaj i podobaj se skriva v življenji človečanstva, da ga razjeda, zastrupla, razdabla i vničavle.

Povsedi ga vidimo na deli. Pod krinkov motnoga, plitvoga človečanstva se bori v organiziranom frama-zonstvu i brezboštvi proti imeni i kralstvu Kristuša na zemli. Po Europi zmagoslavno stopa skriti pod krinkov nekšega laži-narodnjaštva, da hujska narod proti narodi, da v nacionalističnoj zaslepenosti ne vidijo i ne čütijo kak si grizéjo v lastivno meso, kak si eden drugomi kopajo grobe narodnoga življenja, ki zamore rasti i cvesti samo v jedinosti i vzajemnosti vsej.

Na bližnjom izhodi — v Rusiji kralüje že dobrih 20. let divji i krvi želen komunizem v jeklenovničüjočoj borbi proti vsemi, ka je bilo nekda drago i sveto vernoj ruskoj düši i postavla spomenike sebi i izdajalci iškarioti. — Tam v zapadnoj Evropi, v toploj Španiji že nad leto dni divja krvoločni komunizem i razdvaja špan-

NEDELA

po risalaj dvajseta i štrta.

Evangelij (Mataj 8). Tisti čas gda bi Jezus stopo vu ladjico, nasledovali so ga vučenicke njegovi: i ovo veliko gibanje je postanolo na morji, tak da bi se ladjica pokrivala z valmi: on je pa spao. I pristopili so k njemu vučenicke njegovi i obdili so ga govoreči: Gospodne, zdrži nas, ar pogiblemo. I veli njim Jezus: ka se bojite, male vere? Teda gori stanovši, zapovedao je vötrom i morji, i včinjeno je veliko vtišanje. Lüstvo se je pa čudivalo, govoreče: kakši je ete, ka so vötrovje i morje njemi pokorni.

Razgled
po katoličanskem sveti

Okrožnica Pija XI. „Divini Redemptoris“ o brezbožnem komunizmu.

63. Toda največja moč za versko in pravno obnovu ubogih in manj premožnih je duhovnikov zgled, to je tiste duhovniške kreposti, ki smo jih priporočili v okrožnici „Ad catholici sacerdotii“ (20. dec. 1935: AAS zv. XXVIII, 1936, str. 5-53); v tej borbi za Boga se morajo duhovniki posebno s ponižnim, skromnim, združnim življenjem tako odlikovati, da bodo verniki videli v njih popolno podobo božjega Učitelja, ki je mogel zavestno sam o sebi reči: „Lisice imajo brloge in ptice pod nebom gnezda, Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil“ (Mt 8, 20). Vsakdanja skušnja uči, da duhovniki, ki po evangelijskem nauku ne iščejo nič svojega, temveč ubožno živijo, delajo prave čudeže med krščanskim ljudstvom; dokaz so sv. Vincencij Pavelski, sv. Janez Vianney, sv. Jožef Cottolengo, sv. Janez Bosko in nešteti drugi, dočim so lakomni in skopi duhovniki, ki presojajo vse le po svoji koristi, kakor smo pokazali v imenovani okrožnici, ne sicer vedno Judeži in Kristusovi izdajavci, vendar prazen „brneč zvon“ in prazne „zveneče cimbele“ (1 Kor 13, 1), ki dostikrat vernike bolj odvrtačajo od vere, kakor pa da bi jih v njej utrjevali. Če pa morajo svetni ali redovni duhovniki po svoji službi upravljati časne dobrine, naj pomnijo, da niso le dolžni kar najvestneje se ravnati po zakonih ljubezni in pravice, temveč si morajo prav posebno prizadevati, da bo vsak res pravi oče ubogih.

Katoliška akcija. 64. Za duhovščino kličemo očetovsko na delo Naše ljube sinove laike, ki se bojujejo v vrstah Katoliške akcije. Saj Katoliško akcijo tako ljubimo in smo jo imenovali o priliki „pomoč posebne božje previdnosti“ v teh za Cerkev tako težkih dneh. Katoliška akcija, ki se bori, da bi Jezus Kristus gospodoval ne le v posameznikih, temveč tudi v družinah in državah, vrši prav v tem pravi socialni apostolat. (Dalje).

svoj „Fantovski odsek“. Za tebe, draga mladina, je ešče vekše važnosti — vekšega pomena prosvetno društvo, kak za slovensko mladino v ostalom deli slovenske zemle. Ar ne bodeš samo na svojih društvenih sestankaj vtrdjavala svoje versko življenje, liki si bodeš širila tudi svojo izobrazbo — svoje duševno življenje v narodno-slovenskom duhi, ar si ti tu stražar i branik narodno-slovenske i državne meje!

Cerkev skrbi za jakostno, versko življenje. Kem bole se ravnamo po njej, tem bole popuni ljudje smo. Ali versko življenje je samo deo našega življenja. Naš duh pa žele spoznavati tudi syet i njegovo življenje. Teško je najti dnesden kmečkoga človeka, ki ne bi nikaj marao za to, ka se godi okoli njega, bliži i daleč po sveti, ki ne bi stalno čteo knjige i novine, si bogato svoje znanje i spoznanje, si plemenito mišljenje i čutenje. V prosvetnom društvu si bode vse to lahko pridobilo. Ar je ravno našega slovenskoga prosvetnoga društva tudi namen, da širi med ljudmi i mladino plemenitost v mišljenju i djanju, znanje i s tem zanimanje, veselje do duševnoga življenja. Najbole navadno delo v društvu so različna predavanja, ki preprosto razlagajo zgodovino našega naroda, opišujejo našo domovino, kažejo življenje i boje po vsem sveti; pomagajo vsakom posamezniku, da lejko sam dale išče več vsega, ka ga veseli. Tak si pridobijo priličnost v mišljenju i go-

Ogledalo časa.

Ka pravi indijski izobraženec — nekatoličanec od Cerkve. Indijski list „Prabudda Narata“ (Prebujena Indija) je priobčlo nedavno članek dr. modroslovja Taraknath Dasa od vreditve katoličanske cerkve. Indijski vučenjak zaključuje članek sledeče: Ljudski značaj rim. katoličanske cerkve vse najjasnejše vidi iz njene uredbe same. V njeni sredi so bogatini i siromacije, vučeni i nevedni, najmre v cerkvi „se rodijo vsi ljudje slobodni i ednaki“. Kmečki i kmetov sin, oba moreta postati duhovnika ali vstopiti v kakšo redovniško družbo, samo če mata za to sposobnost. Značilno svojstvo katoličanske cerkve je tudi njena velka pažnja i briga za vzgojo mladine, štera pripada cerkvi. Prav tu se kaže ta čudežna moč te velke organizacije, štera se je razširila po celom sveti i štera močno vpliva na dogodke, celo močnejše, kak šterakoli druga svetovna sila.

Ka je delao francuski vučenjak? Na Francuskom je živo v 18. stoletju modrijaš Voltaire, šteri je neprestano ponavljao reči: „Vničite nersramnico!“ — s tem je mislo katoličanske cerkev. Té voditeo slobodnomislečih sovražnikov Cerkve je tudi ponavljao reči: „Lažite, lažite, nekaj že ostane!“ Po tej rečaji se v denešnjem časi ravnajo vnogi, šteri so vse svoje poštenje že zgubili, pa ga ščejo ešče drugim vzeti! Lažejo, samo da bi druge v sramoto spravili.

Veličina katoličanske cerkve. Na celom sveti je 374 milijonov i 100 jezero katoličancov. Od tej je nad 220 milijonov v Evropi, nad 135 mil-

jonov v Sev. i Južnoj Ameriki, skoro 17 mil. v Aziji i okoli 3 mil. v Australiji — Oceaniji. Katoličanska cerkev stalno napreduje, posebno v misijonskih pokrajajah. Notranja obnova evropskoga katoličanstva se vrši s podvojenov silov potom katoličanske akcije po celom sveti. V različnih katoličanskih zvezaj, verskih i svetnih je nad 80 milijonov članov. Katoličanci izdajajo na stotine listov — dnevnikov, samo v Nemčiji jih je do 450 katoličanskih listov, tjednikov i mesečnikov je nad 10.000. Iz toga vidimo, da je katoličanstvo najčastnejša organizacija duhovne sile človečanstva, podpirana z zavestjov svojih vernih sinov i hčeri i prešinjena z nadnaravnov milostjov svojega stvoritelja Jezusa Kristuša.

Kelko držav je na sveti. Na vsaj zemli mamoo okoli 60 držav. Od tej držav odpadne cela polovica na malo Evropo, okoli 20 pa na Ameriko, ostalih 10 se pa porazdeli tak, da jih je v Aziji 7, v Afriki pa so 3 samostojne države.

Srečna Sumatra. Na otoki Sumatri v tihom oceani živejo ljudje, šteri pridelavajo gumi i izküpček njim zadostuje za splošno blagostanje otoka. Zdaj so si tej ljudje zmislili, da iz bankovcov si napravljajo zastavice i s temi zastavicami krasijo svoje bicikle, automobile i motorbicikle. Če več šteri ma tej zastavic na svojem vozili, tem bole je ponosen. V ništernih krajaj tudi iz bankovcov izdelujejo tanjere. Nekšemi bogataši se je celo zlubilo kopati se v pivu.

PRI MORJI . . .

Je morje šušlalo,
obimalo skalo
tak milo, tak sladko . . .
Poslušao sem malo . . .
Doneli glasovi
so tihi, so boži:
Ne boj se trepeče,
z valovi boreče
v skušnjavaj toneče
ti srce človeče . . .
Te Večna Pečina
tak modro obima,
da zmagalo boš.

Je morje mrmralo,
se mlatilo v skalo,
plüvalo, kašlalo . . .
Poslušao sam malo . . .
Doneli glasovi
so močni, so boži:
Zaganjaš se v mene,
ki stvoro sem tebe,
ki rešo, posveto
sam dušo, ti telo . . .
O človek odbija,
te Večna Pečina . . .
ti zmagao ne boš.

Je morje divjalo,
šče zrušiti skalo,
besnelo je strašno . . .
Poslušao sem malo . . .
Doneli glasovi
so gromki, so boži:
Le bori, le peni,
se človek prot' Meni
le tuli, da nega
Boga! — se kak megla
skadiš vu globine.
To Večne Pečine
je sodba za té.

Je morje mir'valo,
smejalo v skalo
tak ljubko, tak sladko . . .
Poslušao sem malo . . .
Doneli glasovi
so očinski boži:
Ne boj se trpeče
ti srce človeče,
minliva skušnjava,
a večna je zmaga . . .
Te Večna Pečina
za zmago obima,
le vüpa se v njej.

Srčen.

vori, štero vsakom prav pride.

Posebno veliko skrb mora meti društvo za knjižico. To je vrec vsakom mislečemu človeku, iz šteroga dobi veselje, plemenitost i znanje. Knjiga vam naj postane, draga mladina, stalen dober prijatelj! — Tudi igre pospešujejo izobrazbo i širijo človeškoga duha.

Da se vči mladina iger, stem pridobi sama pa tudi drugim napravi čisto veselje. Dobre igre se naj vdomačijo tudi med vami, nikak pa ne neslane, prazne burke. Tudi vesela igra more meti v sebi duha. V tom pogledi čaka naša društva posebna težavna i potrebna naloga.

Potrebno delo v društvu je skrb za lepo spevanje. Tudi v tom pogledi se lahko dosta dobrega dosegne med mladino.

Takši človek, šteri skrbi za svojega duha, bo tudi samostojen, dobro premisli vse, ka čuje i vidi, ne dá se zapelati praznomi guči. Ravno to je tisto, ka nam v Slov. krajini preveč trbe: čuvati ka je naše i ne se dati trositi od vsakšega vetra! Naši ljudje so včasi prelejkomišljeni: menje verjejo resnomi, spametnomi domačimi človeki — hitrej pa kimajo tühinci, ki ga ne poznajo, pa njim prazna obečanja dävle.

Nikdar se ne dajmo zapelati nikšemi kriči, praznomi, slabomi nagučavanji. Premislimo, ka je dobro za nas — i za tisto se trüdimo! Bojmo

stalni, značajni! To dosegnemo lahko z dobrim čtenjom i z vsem, ka nam dajo prosvetna društva. Oživimo takše društvo v vsakoj vési, skrbimo za duševni napredek Slovenske krajine!

Pa je ne naloga samo prosvetnoga društva, da pogloblja versko čutenje i širi izobrazbo med svojim članstvom, ma dužnost tudi širiti i pogloblati narodnost — slovensko narodnost, posebno v denešnjem časi.

Zgodovina nam najlepše dokazuje, da je vsakša doba narodnoga razmaha i procvita pomenila tudi poglobitev i poživitev one prirojene narodne svojstvenosti, štera se sveti v starodavnih običajih, narodnoj pesmi, pregovoraj, šegi i navadaj. Gdekoli se je ljudstvo odpovedalo toj dragoceni posodi svoje značajnosti i korenitosti, je vrglo od sebe starodavne navade, pozabilo melodijo svoje stoletne pesmi, pozabilo na svojo narodno nošo, prezrlo modrost narodnih pregovorov, je postalo njegovo življenje mrzlo, računarsko i mrtvo. Ka je med ljudstvom izkoreninjenja, nedomačega, vsiljenoga, vnešenoga — i naj so to ljudje ali kajkoli drugoga, izgubla zmerom bole na svojoj vrednosti. Zemlja zameče vse, ka ne spada k njej. Ostane, drži se i bo živelo na njej samo ono ljudstvo, štero je ne pretrgalo stojezne verige, štere so vezale z njegovimi predniki i štere eden člen je ono samo.

Tudi na našoj slovenskoj zemli, je dosta takših ljudi, šteri so se izko-

CENE.

	Dinarov vala:
Penezi.	
Angleški fínt	214-54-216-59
Nemška marka	17-40-17-54
Austrijski šiling	8-40
Vogrski pengó	8-8-76
Grčka lira	31-50
Amerikanski dolar	43-80
Holandski goldinar	23-24
Švicarski frank	9-10
Belgijska belga	7-37
Italijanska lira	2-31
Francoski frank	1-40
Češka korona	1-54

Živina. Kg na živo vago v dinaraj:
Jünci debeli 5-50-6-50, poldebili 4-75-5-75, biki za klanje 5-50-6-50, krave za klanje 3-4, plemenske krave 3-3-65, krave za kolbase 2-3-50, telice 5-6-50, teoci 7-50-5, prašiči 8-50-9-25, plemenski prašci 5-6 tjednov stari 115-140, 7-9 tjednov stari 120-150 Din. po falati. Konji 3000-3500 Din.
Zrnje. 100 kg. v dinaraj: pšenica 185 do 190, žito 165-170, oves 110-120, kukurica 120-140, grah 150-220, ječmen 110 do 125, proso 90-110, hajdina 95-115.

Odam njive, travnike
i gorice,

zavolo selitve po niskoj ceni.

Tivadar Ludvik

Turnišče št. 127

K odaji je približno eden vagon rdečih
krumplov
na farofi v Dobrovniku

Gumijasto obüteo

i vse drugo popravla
najmočnej i najfalej
Benčec Geza čevljar v Moravcih.

Preselitev

krojaške delavnice v Beltincih

Nanznam cenjenomi občinstvi,
da sem preselo svojo

krojaško delavnico

z št. 23. na št. 24. na svoj dom
v vulico za gostilno Sapač.

Cenj. občinstvo prosim za nadalno podperanje

Lutar Blaž, krojač
v Beltincih.

Blago po Vašoj želi

je prišlo i to: kamgarni, štofi, cajgi, zamati, barhenti, flaneli, gotove hlače, kape, srakice, kravate, nogavice, žemper-ištrikaš i sveče dobite vsigdar najfalej v velikoj izbiri pri

Ferdo Horvathi — Bogojina.